

Detaljregulering Venn Oppvekstsenter, Skaun kommune

Matjordplan

Venn 70/1

Vennagarden 71/1

Oppdragsnr.: 2022063
Utarb. av: PIR2

Dato: 2023-06-30 Rev. 2023-09-08

PIR2

Innhold

1. Innledning
 - 1.1 Bakgrunn for krav om matjordplan
 - 1.2 Formål og innhold
2. Beskrivelse av matjorda i planområdet
 - 2.1 Kvalitet, jordart og næringsinnhold
3. Vurdering av muligheten for flytting av matjorda
4. Beskrivelse og vurdering av mottaksarealene
5. Utførelse av jordflyttingen
 - 5.1 Huskeliste
6. Referanser og vedlegg

1. Innledning

Skaun kommune planlegger bygging av nytt oppvekstsenter på Venn med skole for 1.-7. trinn samt barnehage med tilhørende infrastruktur og uteområde for både skolen og barnehagen. Store deler av tomte er i dag skole og barnehage, men tilleggsareal for større tomt til oppvekstsenteret omfatter deler av eiendommen Venn, gnr. 70 bnr. 1 og en mindre del av eiendommen Vennagarden, gnr. 71 bnr. 1. Tilleggsarealet fra eiendommen Venn omfatter 8,1 daa fulldyrka jord som skal omdisponeres. For eiendommen Vennagarden omdisponeres et mindre areal på 1,0 daa.

Arealene er avklart for omdisponering fra landbruk til utbyggingsformål i områdeplan for Venn sentrum, vedtatt 14.2.2023. Områdeplanen stiller krav om utarbeidelse av en matjordplan før det gis igangsettingstillatelse på areal som berører matjord.

PIR2 har utarbeidet en matjordplan i all hovedsak samsvarer med prinsipper i kravene gitt i områdeplanen. Matjordplanen skal godkjennes av landbruksforvaltningen i Skaun kommune.

1.1. Bakgrunn for krav om matjordplan

Jordlovens § 1 og 9 sier at dyrket jord skal kun brukes til jordbruksformål. Videre skal dyrkbar jord disponeres på en slik måte at den vil være egnet til fremtidig jordbruksproduksjon.

Regjeringens «Nasjonale forventninger til regionale og kommunal planlegging» sier at det er «en viktig oppgave i planleggingen å ta vare på god matjord samtidig som jordvernet balanseres mot storsamfunnets behov». Dyrket jord skal i utgangspunktet ikke bygges ned, men dersom det er tungtveiende grunner mtp. samfunnsmessige hensyn, kan det åpnes for en omdisponering gjennom bl.a. en reguleringsplan. Et mål, som en følge av en omdisponering, vil være å likevel kunne utnytte matjorda. Her vil flytting av matjorda være et viktig avbøtende tiltak.

Gjennom utarbeidelse av en plan for flytting av matjorda, kan kommunen bidra til å opprettholde, eller også øke matproduksjonen selv om dyrket jord blir omdisponert. På den måten vil god matjord ivaretas og benyttes også i fremtiden.

1.2 Formål og innhold

Formålet med matjordplanen er å si noe om hvordan matjorda i planområdet skal disponeres i fremtiden. I planbestemmelser for Områdeplan Venn er det i § 11 Rekkefølgebestemmelser, pkt. 11.8 Matjord *For områder med matjord skal det utarbeides en matjordplan som dekker jordflytting av både A- og B-sjikt til udyrkbart areal. Når omregulert matjord kommer til utbygging skal matjordlaget tas av både A- og B- sjikt, sikres og nyttes til jordbruksformål i nærområdet som er udyrkbart. Det skal utarbeides plan for jordflytting av, transport, deponering og planering ved innsendelse av detaljplan. Før igangsettelse gis for bebyggelsen skal matjordplanen være godkjent av kommunen.*

2. Beskrivelse av matjorda i planområdet

Venn oppvekstsenteret ligger på Venn i Skaun, ca. 1 mil sør for kommunesenteret Børse. Utvidelse av tomt berører grunneiendom 70/1 Venn og 71/1 Vennagarden. Totalt areal som blir berørt av

A topographic map of a proposed site for a new 1000-bed hospital. The map features several colored zones: a large red area in the upper left, a yellow area in the upper right, a green area in the center, and a purple area in the lower left. A road, labeled 'Rte. 100', runs vertically through the center of the site. A river or stream flows along the right side of the map. The map also shows contour lines and various buildings and structures. A large, irregularly shaped area in the lower right is outlined in black.

[illegible]

Lagdeling i dyrkajord deles i hovedsak inn i tre sjikt; A-, B- og C-sjikt. A-sjiktet utgjør matjordlaget/toppdekke som vil ha varierende moldinnhold. B-sjiktet med en viss strukturdanning (f.eks. planterøtter, luft, meitemark) utgjør mellomlaget ned til C-sjiktet som er undergrunnslaget ned til grunnfjell/stein. Alle sjiktene vil ha ulike dybde. For begge eiendommene er det ikke utført sjakting på dyrkajord for å få oversikt over eksisterende ressurser.

NATURLIG LAGDELING I DYRKJA JORD			ØNSKA LAGDELING <u>ETTER</u> FLYTTING		
20-30 cm	A-sjikt. Matjordlag/toppdekke, med varierende moldinnhold.	Dyrkingsjikt	Minst 20 cm	A-sjikt. Matjordlag/toppdekke. Helst mineraljord med noe mold,	Dyrkingsjikt
30-80 cm	B-sjikt. "Mellomlag". Et jordlag med struktur, sprekkesoner og meitemarkganger. Kan bestå av flere sjikt med gradvise overganger.		Minst 30 cm Helst 80 cm	B-sjikt. Mellomlag av masser fra opprinnelig B-sjikt.	
	C-sjikt. Undergrunnslag.	Undergrunn		C-sjikt. Undergrunnslag av uspesifiserte masser. Total høyde for alle sjikt - over fjellgrunn eller stein skal være over 120 cm etter setning dersom arealet må grøftes.	Undergrunn
	GRUNNFJELL.			FJELL ELLER STEIN	

3

I videre omtale av matjord, omhandler dette både A- og B-sjikt.

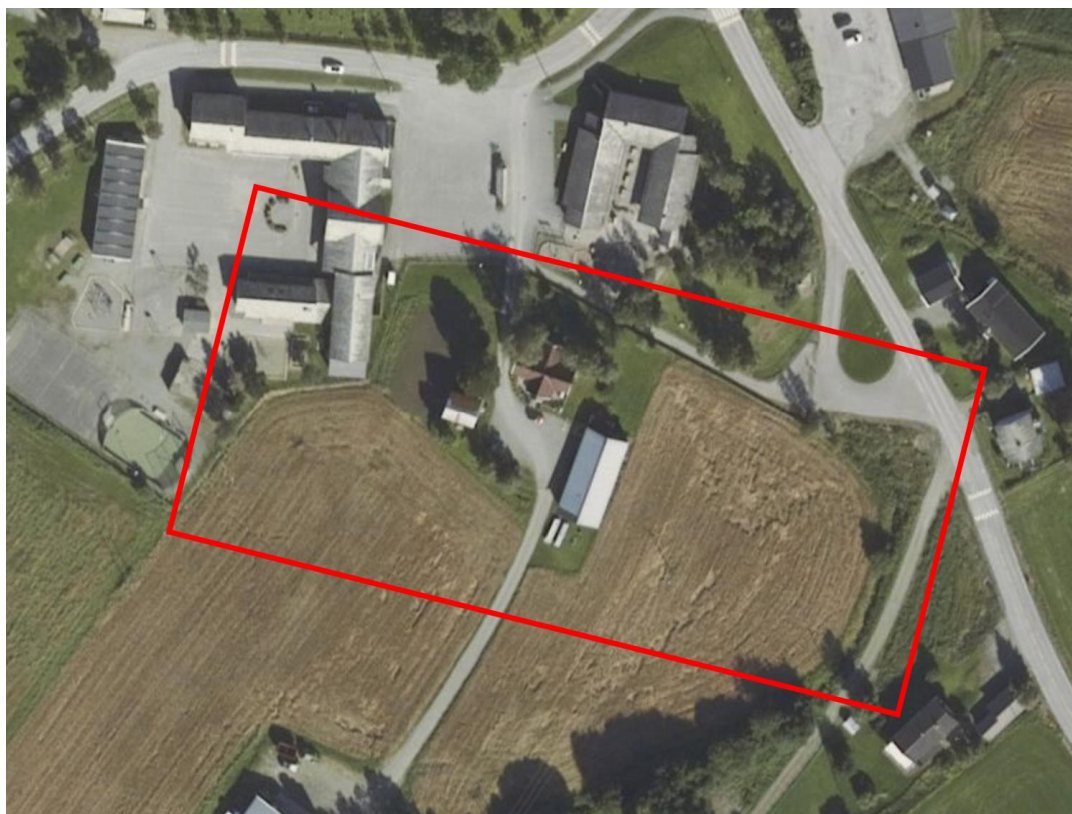
Venn 70/1

Kvaliteten på matjorda innenfor planområdet er i NIBIO's jordsmonnkartlegging definert som jord med høy kvalitet. Jordtype er sandig silt med 5-10% leirinnhold og middels % med mold (moldkl. 3). Matjordas næringsinnhold er moderat til høyt. Det er ikke oppgitt om jorda er kalket i tilknytning til jordprøvetakingen.

Det foreligger ingen begrensninger når det gjelder jordas egnethet for dyrking av andre jordbruksvekster enn korn, som produseres i dag.

Volum Vekt Kg/l	Jordart	Leirinnh	Mold %TS	M.klasse	pH	P-AL mg/100g	K-AL mg/100g	C-AL mg/100g	Mg-Al mg/100g
1.0	7	2	6,1	3	6.1	10	14	210	9

Figur 3 Jordprøver tatt 31.10.2019

Figur 4 Arealet med matjord på gnr. 70/1

Vennagarden (Venn Nordre) 71/1

Kvaliteten på matjorda innenfor planområdet er i NIBIO's jordsmonnkartlegging definert som jord med høy kvalitet.

Jordtype er sandig silt med 5-10% leirinnhold og middels % med mold (moldklasse 3).

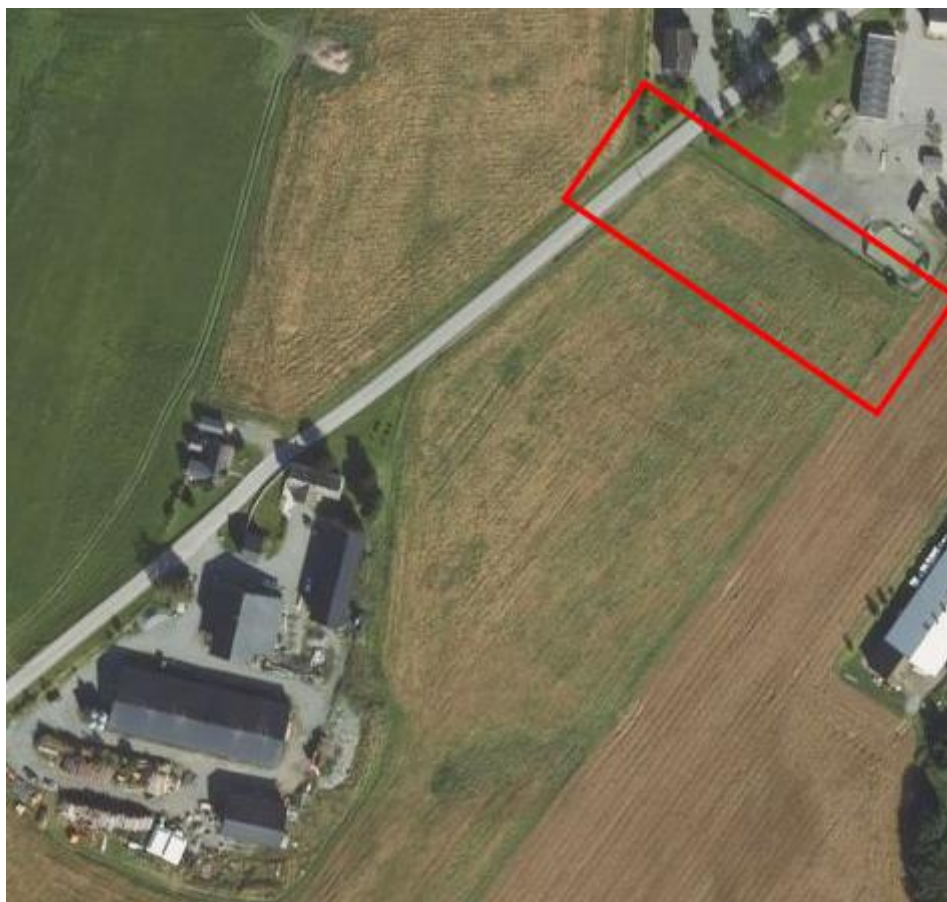
Matjordas næringsinnhold er høyt.

Det er ikke oppgitt om jorda er kalket i tilknytning til jordprøvetakingen.

Det foreligger ingen begrensninger når det gjelder jordas egnethet for dyrking av andre jordbruksvekster enn korn som produseres i dag.

Volum Vekt Kg/l	Jordart	Leirinnh	Mold %TS	M.klasse	pH	P-AL mg/100g	K-AL mg/100g	C-AL mg/100g	Mg-Al mg/100g
1.1	7	2	6,8	3	6.0	14	22	120	7

Figur 5 Jordprøver (merking 2) tatt 17.12 2014

Figur 6 Arealet med matjord på gnr. 71/1

3. Vurdering av muligheten for flytting av matjord

Det er i dette tilfelle fullt mulig å flytte matjord så lenge jorden er ikke smittet av PCN (mikroskopisk rundorm), andre plantesykdommer eller floghavre. Å flytte matjord må ses i sammenheng med mottaksarealets tilstand og muligheter for videre utnytting til matproduksjon.

4. Beskrivelse og vurdering av mottaksarealene

Venn 70/1

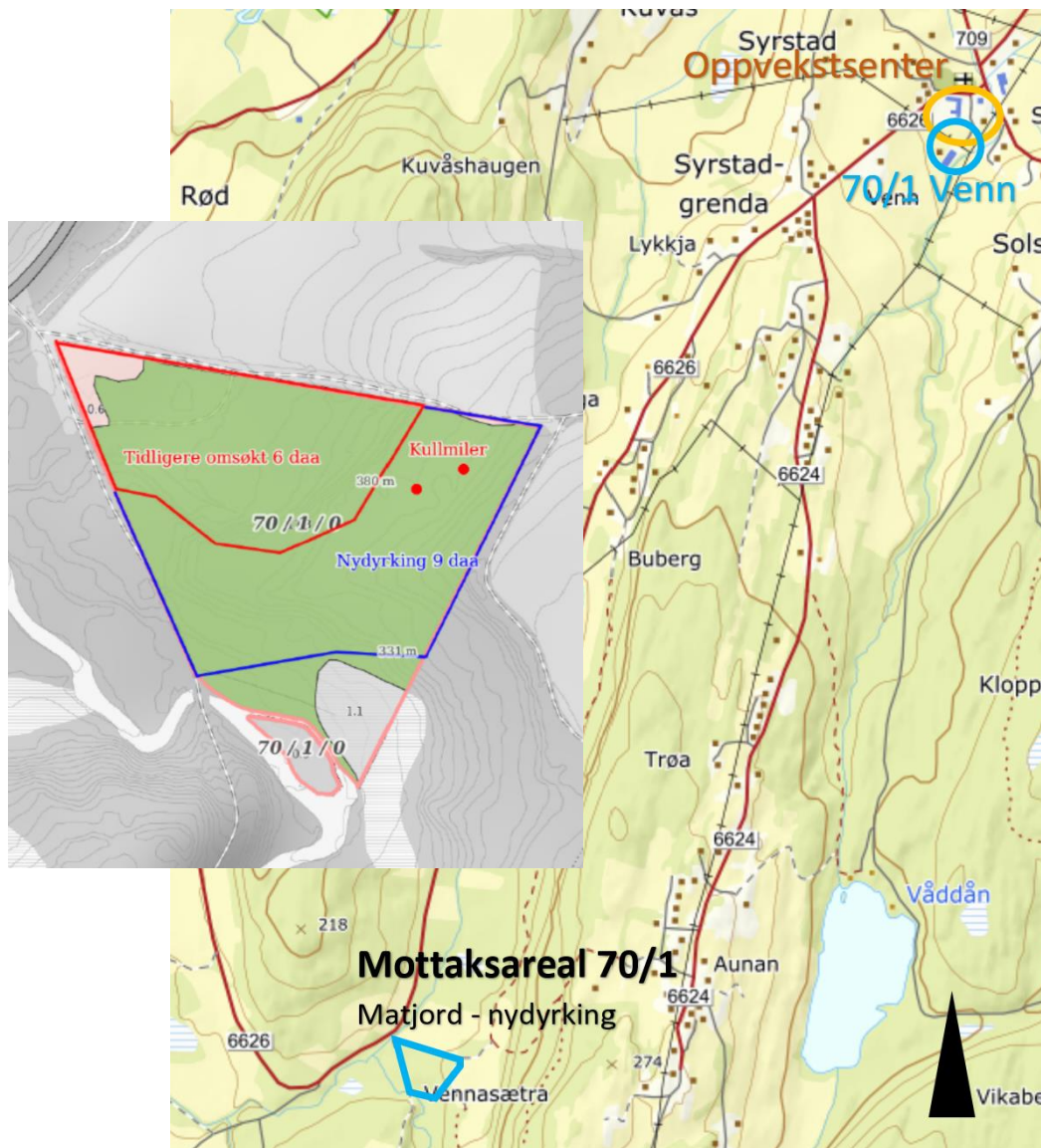
Venn har planer om nydyrking av areal på ca. 15 daa i området vest for Vennasætra ca. 3 km fra gården. Dette området er en mulighet som mottaksareal for matjorda fra planområdet.

Det er avklart med Skaun kommune at grunneier Ola Venn skal overta matjorda i planområdet. Grunneier har tidligere drevet jorda på denne eiendommen, og skal fortsatt drive tilliggende jordbruksarealer.

Det er ikke tatt ut jordprøver av mottaksarealet i forbindelse med denne matjordplanen. Området er et skogsområde. Verdiklassen på dyrkajorda er i h.t. kilden.nibio.no satt til verdiklasse 2 (Middels verdi) med selvdrenert jord, ikke blokkrik. Området er skogbevokst med bonitet 14, hogstklasse 3 og 5. Deler av området er omsøkt og gitt tillatelse for nydyrking. Rydding er påbegynt. Arealet er ett område og ligger opp mot dyrkamark med kornproduksjon (naboeiendom).

To røde prikker på området indikerer registrerte kullmiler. Disse skal, ifølge grunneier, ikke berøres av nydyrkingen. Grensen for nydyrkingen skal i h.t. kart i fig. 4 trekkes på sørsiden av milene.

Det må gjennomføres jordprøvetaking av mottaksarealet og vurdering av området. Dette skal utføres av NLR (Norsk Landbruksrådgivning). Matjorda skal ikke flyttes før igangsettingstillatelse for flytting er gitt av landbruksforvaltningen i kommunen. De skal også varsles, og godkjenne flytting når det skjer; og når flyttingen er gjennomført.

Figur 7 Mottaksarealet for matjord fra gnr. 70/1

Volum matjord som skal flyttes er beregnet til ca. **8100m³** (tykkelse ca. 1m til sammen A- og B-sjikt) og skal i sin helhet tilføres nydyrkingsområdet for ved Vennasætra, som også er en del av gnr. 70/1.

Andre forhold som må avklares i forbindelse med flytting av matjorda til mottaksarealet er:

- behov for mellomlagring av matjorda
- steininnhold i matjorda
- bearbeidelse/behandling av mottaksarealet før mottak av matjord
- tidspunkt/årstid for når matjorda skal flyttes
- flytting av matjord (A- og B-sjikt) kan først skje når ny adkomstveg til gården er etablert.

Vennagarden (Venn nordre) 71/1

Det er ikke lagt planer for flytting og bruk av matjorda på eiendommen gnr. 71/1 Vennagarden.

Volum matjord som skal flyttes er **ca. 800m³** (tykkelse 1m til sammen A- og B-sjikt).

Før igangsetting av tiltak som berører matjorda skal det utarbeides en plan med mål om at den dyrkbare jorda skal disponeres på en slik måte at den vil være egnet til fremtidig jordbruksproduksjon.

Grunneier Erlend Wenn er kjent med at dette jordstykket er omdisponert i vedtatt områderegulering, og at det må inngås avtaler om både eiendom og håndtering av matjord. Wenn driver jorda på dette arealet, og skal fortsatt drive tilliggende jordbruksarealer.

På samme måte som den berørte dyrkajorda på eiendommen Venn, skal også berørt matjord på denne eiendommen kunne utnyttes på en annen måte, og flytting av jorda vil være et viktig avbøtende tiltak.

I dette tilfelle er det nødvendig å finne et område – et mottaksareal – som berørt matjord kan flyttes til. Det må gjennomføres jordprøvetaking av mottaksarealet og vurdering av området. Dette skal utføres av NLR (Norsk Landbruksrådgivning). Matjorda skal ikke flyttes før matjordplanen er godkjent av landbruksforvaltningen i kommunen. Utførelse av jordflyttingen

Metode og værforhold under jordflyttingen kan være helt avgjørende for hvor vellykket resultatet av jordflyttingen blir. Oppfølging av entreprenøren som utfører arbeidet er nødvendig for å sikre at utførelsen blir gjort i samsvar med matjordplanen. Følgende føringer gis for flytting av matjorda:

- Alle jordlagene A- og B-sjikt skal tas av så nøyaktig som mulig for å unngå innblanding av jord fra underliggende sjikt. Anses som en stor fordel at utførende har kunnskap om matjord.
- Matjorda bør flyttes i tørt vær for å beholde jordstrukturen. Unngå flytting ved regnvær eller rett etter regnvær. Ulike jordtyper krever ulik behandling.
- Det bør benyttes lett utstyr som beltegående gravemaskin ved kjøring på matjord. Utstyret bør ikke ha marktrykk (dekktrykk) som overstiger 50 kPa (0,50kg/cm²). Ingen bruk av bulldoser.
- Matjorda skal ikke komprimeres som klapping, glatting, pussing etc.
- Drenering må planlegges og etableres samtidig som arealer blir opparbeidet. Viktig å sikre avløp fra jordflyttende områder.
- Det skal meldes til kommunen om oppstart av flytting; det samme når flyttingen er utført.

Mottaksarealet for tilført matjord er å anses som ferdigstilt når all matjord er lagt på plass og arealet er blitt tatt i bruk til normal jordbruksdrift.

5. Videre fremdrift

Matjordplanen skal godkjennes av landbruksforvaltningen i kommunen. En sjekkliste for punkter som må svares opp i en fullstendig matjordplan vil være følgende:

1. Beskrivelse av matjorda som flyttes

Kart

Jordprøver
Steininnhold
Jordkvalitet
Status jordboende sykdom, svartelista planter og ugras
Volum matjord på hele det dyrka/dyrkbare arealet

2. Vurdering og avklaring av mottaksarealer

Flere alternative mottaksarealer skal presenteres og vurderes
Mottaksarealenes avlingsøkning etter matjordflytting
Argumentasjon for valgte mottaksarealer
Krever flyttingen søknad om nydyrking?
Vesentlig terrengendring er søknadspliktig

3. Beskrivelse av mottaksarealet

Kart
Jordprøver
Steininnhold
Jordkvalitet
Status jordboende sykdom og ugras
Tykkelse på tilført matjord
Avstand flytting
Eierforhold og kontaktinformasjon
Betingelser for mottaket av matjord

4. Bruk av matjorda fra planområdet

Intern bruk av matjord på arealet som er tillatt omdisponert, krever faglig begrunnelse
 $\text{Volum som flyttes i m}^3 = \text{Totalt matjord-volum m}^3 - \text{Intern bruk m}^3$
Godkjenning av Mattilsynet for jord som flyttes ut av planområdet

5. Utførelse av jordflyttingen

Tidspunkt for flytting, melding og flytting
Krav til værforhold
Evt. mellomlagring beskrives
Maskiner som brukes til jordflyttingen
Evt. krav om soldering av stein
Utbyggers plan for oppfølging og kvalitetssikring av jordflyttingen
Dato avsluttet jordflytting, melding om gjennomført
Skriftlige avtaler

6. Referanser og vedlegg

Referanser jordprøver:

Atle Haugnes

Rådgiver, Norsk Landbruksrådgiving Trøndelag SA
Skjetleinvegen 114, 7083 Leinstrand
Mobil: +4790552238
atle.haugnes@nlr.no
www.trondelag.nlr.no

**Norsk
Landbruksrådgiving**

Vedlegg:

Dyrkajord berørt av utbygging, kart datert 21.6.2023

Jordprøver Gnr.70 Bnr.1 Melbyvegen 6 - Ola Venn

Jordprøver Gnr. 71 Bnr. Vennagarden (Venn nordre) – Erlend Wenn